

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 04 listopada 2014 r. (data prezentaty) małoletnia powódka A. L. działająca przez matkę M. O. wniosła o podwyższenie alimentów od pozwanego R. L. (1) określonych ostatnio na mocy ugody zawartej przed Sądem Rejonowym dla Warszawy-Mokotowa w W. w dniu 3 lutego 2007 r. sygn. akt V RC 677/05 z kwoty 400 zł miesięcznie do kwoty 2200 zł miesięcznie, zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania według norm przepisanych w tym kosztów zastępstwa procesowego lub zgodnie ze spisem kosztów przedłożonych przez powódkę przed zamknięciem rozprawy /k. 1-8, 165/.

Pozwany R. L. (2) ostatecznie uznał powództwo do kwoty 600 zł miesięcznie /k. 165/.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletnia A. L. urodzona (...) pochodzi z nieformalnego związku (...) oraz M. O. /k. 9/.

Obowiązek alimentacyjny pozwanego R. L. (2) wobec córki w kwocie 400 zł miesięcznie został ostatnio ustalony na mocy ugody sądowej zawartej przed Sądem Rejonowym dla Warszawy-Mokotowa z dnia 3 stycznia 2007 r. sygn. akt V RC 677/05 /k. 38 akt V RC 677/05/.

Małoletnia powódka miała wówczas 1,5 roku. Przedstawicielka ustawowa miała wówczas 34 lata, była wizażystką, przebywała na urlopie wychowawczym, pomagała jej matka, chciała uruchomić sklep internetowy.

Pozwany R. L. (2) miał 32 lata, nie pracował od 2002 roku, utrzymywał się z prac dorywczych, zarabiał około 1000 zł, pomagał bratu w firmie jako handlowiec, ponadto wyjeżdżał za granicę w celu znalezienia pracy./k. 12-13 akt V RC 677/05/.

Aktualnie sytuacja stron jest następująca:

Małoletnia A. L. ma 10 lat. Nie ma specjalnej diety. Matka na ubrania dla dziecka wydaje około 2 000 zł rocznie, nie potrafiła dokładnie określić ile wydaje na środki czystości dla dziecka, gdyż nie ewidencjonuje tych kosztów. Małoletnia ogólnie jest zdrowa, czasami cierpi na okresowe alergie związane z pyleniem drzew, w związku z tym przyjmuje doraźnie leki od wiosny do jesieni, których koszt wynosi 20 zł miesięcznie. Małoletnia uczęszcza do V klasy publicznej szkoły podstawowej, koszt książek matka oceniała na kwotę 400 zł + wyprawka około 200 zł, komitet rodzicielski nieobowiązkowo 50 zł (przedstawicielka ustawowa nie płaci tej kwoty). Małoletnia w ramach szkoły ma organizowane wyjścia do kina, teatru, składki wynoszą 20 zł miesięcznie. Od października 2014 roku małoletnia powódka ma korepetycje z języka angielskiego (na półrocze miała ocenę dopuszczającą z tego przedmiotu), 1,5 godziny zajęć kosztuje 60 zł, udziela ich przyjacielka matki. Matka po udzielonych korepetycjach zauważyła u córki postępy. Przedstawicielka ustawowa nie zna języka angielskiego. Pozwany zna angielski, ale gdy matka powódki zwróciła się do niego o pomoc córce lub partycypowanie w kosztach korepetycji, to usłyszała, że on nie widzi takiej potrzeby, gdyż sam jest samoukiem. Małoletnia nie ma innych dodatkowych zajęć, chciałaby uczęszczać na naukę gry na gitarze oraz zajęcia z nauki śpiewu, których koszt wynosi około 100-300 zł miesięcznie. Małoletnia w wakacje 2014 roku była z matką w okolicach A. w domku znajomego przedstawicielki ustawowej. Matka powódki pożyczyła pieniądze na ten wyjazd, za tygodniowy pobyt siebie i córki zapłaciła 1000 zł. Koszty utrzymania dziecka podane w pozwie matka oceniała na kwotę 3 640 zł miesięcznie w tym: wyżywienie 600 zł, środki higieny i czystości 100 zł, ubrania 150 zł, opieka medyczna 100 zł, leki 50 zł, rozrywka i zabawki 200 zł, nauka języków obcych 400 zł, jazda konna 100 zł, warsztaty ceramiczne 100 zł, wakacje i wypoczynek 350 zł, fundusz rodzicielski, wycieczki szkolne, inne dodatkowe opłaty 250 zł, materiały piśmiennicze 40 zł, książki edukacyjne 50 zł, restauracje 50 zł, czynsz za lokal mieszkalny 850 zł miesięcznie, opłaty eksploatacyjne za lokal mieszkalny 150 zł, meble pościel i pozostałe wydatki 100 zł. /k. 3verte -4/.

Przed wytoczeniem niniejszej sprawy sporadycznie zdarzało się, że pozwany kupował córce buty ,a po interwencjach przedstawicielki ustawowej książki do klas I-III, które kosztowały około 200 zł. Sporadycznie około 2-3 razy w ciągu roku zdarzało mu się przełać o 100-200 zł więcej niż zasądzone alimenty. Od wytoczenia powództwa nie łoży ponad kwotę 400 zł. Małoletnia rzadko widuje się z ojcem około raz na trzy miesiące, pozwany nie zabiera jej na wakacje .

Przedstawicielka ustawowa M. O. ma 43 lata. Jej druga córka jest już pełnoletnia. Przedstawicielka ustawowa mieszka z małoletnią A. w 2 pokojowym, wynajmowanym mieszkaniu, czynsz którego wynosi 1700 zł miesięcznie plus opłaty licznikowe około 300 zł miesięcznie. Matka powódki nie posiada własnego mieszkania.

Przez 4 lata prowadziła zaplecze gastronomiczne w Teatrze Polskim, gdzie nie miała podpisanej umowy, zarabiała około 3000-4000 zł miesięcznie, co z alimentami wystarczało wówczas na opłacenie kosztów mieszkania i utrzymanie siebie i dziecka. Wynagrodzenie miała płacone w formie dniówek lub premii za zorganizowane imprezy gastronomiczne. W 2010 roku zaciągnęła kredyt na spłatę zobowiązań, który spłaca w racie 400 zł.

Od października 2014 roku pracuje jako menadżer w restauracji (...) swojej matki i jej partnera . Lokal działa od 25 października 2014r . Matka powódki pracuje 8 godzin, wypełnia obowiązki nie tylko menadżerskie, w razie potrzeby również inne niezbędne obowiązki w restauracji. Nie ma podpisanej umowy i stałego wynagrodzenia. Żywi się z dzieckiem w restauracji, gdzie jedzą głównie obiady i zabierają kolację do domu, oprócz tego matka powódki wydaje pieniądze na jedzenie, głównie na I i II śniadania. Aktualnie gdy do restauracji robione są zakupy żywnościowe i higieniczne w hurtowniach przy okazji robione są zakupy do domu matki powódki jako forma jej wynagrodzenia za pracę. Przedstawicielka nie określiła dokładnie ile wynosi jej wynagrodzenie za pracę, gdyż oprócz wyżywienia , dostaje pieniądze na opłacenie czynszu i opłat za mieszkanie oraz na drobne zakupy do domu. Nie wskazała jaką kwotę wynagrodzenia dostała od początku wytoczenia sprawy, gdyż nie ewidencjonuje tego, ale otrzymane wynagrodzenie wystarczyło jej na pokrycie potrzeb swoich i dziecka oraz na opłacenie zajęć z języka angielskiego.

Przedstawicielka nie ma żadnych oszczędności. Pożycza pieniądze od rodziny i znajomych, pożyczyła pieniądze m.in. na wyprawkę szkolną dla córki, jest winna siostrze 600 zł. Od sierpnia do połowy października 2014r, kiedy nie miała zatrudnienia pożyczyła od wujka kwotę 4 000 zł na opłacenie czynszu. W styczniu 2015 roku kiedy był trudny okres w restauracji z uwagi na ferie pożyczyła od matki kwotę 2 000 zł. /k. 160-163/.

Pozwany R. L. (2) ma 41 lat, ma wykształcenie średnie. Do sierpnia 2014 roku pełnił funkcję prezesa w M. Sp. z o o. /k. 37-40, 72-74, 118-121, 136-142/, następnie jego średnie wynagrodzenie od maja 2014 roku do września 2014 roku wynosiło 1680 zł brutto, a od października 2014 roku 1419,90 zł brutto /k. 76/ , a było stopniowo obniżane z uwagi na pogarszającą się na sytuację spółki. Użytkował samochód służbowy S. wzięty w leasing przez w/w spółkę /k.83-84/ ,która zajmuje się serwisem używanych telefonów komórkowych i sprzedażą nowych i używanych telefonów komórkowych oraz akcesoriów i części do telefonów. Na skutek konfliktu ze współnikiem pozwany uwikłany jest w procesy, odbywa wizyty w urzędach skarbowych i u wierzycieli. Dodatkowo prowadzona jest przeciwko niemu egzekucja komornicza, gdyż był poręczycielem kredytu w 2002 roku. Pozwany spłaca tzw. „długi honorowe” spółki , gdyż osoby u których je zaciągnął to jego przyjaciele, których widzi na co dzień. Z tego powodu zaciągnął pożyczkę w grudniu 2014 roku na kwotę 30 000 zł (ma zwrócić jednorazowo w lipcu 2015 roku), w grudniu 2014 roku zaciągnął pożyczkę na portalu KOKOS w kwocie 17 700 zł również na spłatę zobowiązań wobec kontrahentów, spłaca ją w miesięcznej racie 660 zł. W maju 2014 roku komornik dokonał zajęcia kwoty 30 000 zł (m.in. pożyczka z KOKOS) na rachunku bankowym pozwanego. Sąd oddalił wniosek spółki o upadłość z uwagi na brak środków na pokrycie zobowiązań.

Pozwany w związku z problemami finansowymi trafił do szpitala i przebywał na zwolnieniach lekarskich . Leczy się na nadciśnienie, na leki jednorazowo wydał 120 zł. Ma wrodzoną wadę serca, gdy był dzieckiem przeszedł operację wstawienia zastawki, jest pod opieką Instytutu (...) w A. /k. 77/, ma również problemy z nogą po kontuzji. Nie posiada orzeczenia o niepełnosprawności, nie ubiega się o rentę. Pozwany uważa , że ma małe szanse na rynku pracy jako, że skończył jedynie liceum ogólnokształcące i od wielu lat prowadził działalność gospodarczą. Aktualnie szuka partnera do założenia działalności gospodarczej o dotychczasowym profilu. Nie ma kapitału, żeby rozpocząć

działalność dlatego szuka wspólnika. Odkąd poszedł na zwolnienie lekarskie cztery razy pomagał bratu przy imporcie samochodów jako kierowca, za co otrzymał łącznie 2 000 zł. Pozwany jest również wspólnikiem w (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, gdzie posiada 200 udziałów o łącznej wysokości 10 000 zł /k. 147-152/, oraz wspólnikiem w M., gdzie posiada 50 udziałów o łącznej wartości 2 500 zł /k. 153-159/. Wskazywał, że spółki te nie prowadzą żadnej działalności, spółka (...) zakończyła działalność w 2010 roku, jest zadłużona na 80 000 zł w ZUS, nie została wyrejestrowana z KRS. Spółka (...) nie osiąga żadnych dochodów.

Pozwany od lutego 2015 roku mieszka u sióstr, wcześniej mieszkał z partnerką w jej mieszkaniu. Nie dokłada się do opłat za mieszkanie, gdyż jak twierdzi jego sytuacja mu na to nie pozwala i utrzymuje go rodzina. Aktualnie utrzymuje się z pożyczki, której udzielił mu M. G. (nie prowadzi z nim żadnej działalności gospodarczej). Pozwany oprócz córki A. L. posiada również dwoje innych małoletnich dzieci w wieku 9 i 11 lat, na które jak twierdzi łoży łącznie 1600 zł miesięcznie (nie składał pozwu o obniżenie alimentów). Pozwany częściej widuje się z tymi dziećmi niż z małoletnią powódką, uważa, że przedstawicielka ustawowa nastawia dziecko przeciwko niemu.

W 2011 roku osiągnął dochód w kwocie 4 981,71 zł /k. 79-80/, w 2012 roku osiągnął dochód (po odliczeniach) w kwocie 36 567,70 zł /k. 81/, w 2013 roku osiągnął dochód (po odliczeniach) w kwocie 55 098,66 zł /k. 82/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o materiał dowodowy zgromadzony w aktach sprawy w tym: wysłuchanie stron /k. 160-165/, zeznań świadków: U. O. /k. 123-124/, N. G. /k. 124-126/, M. D. /k. 143-145/, deklaracji podatkowych /k. 79-82/, zaświadczenia o zarobkach /k. 76/, wydruków KRS /k. 37-40, 72-74, 118-121, 136-142, 147-159/. Świadek N. G. posiadała wiedzę o sytuacji pozwanego z 2013r, gdyż była z nim w związku do lipca 2013r i wówczas mieszkała razem z pozwanym w wynajmowanym mieszkaniu opłaconym przez N. G..Sytuację pozwanego oceniała jako wyższą niż przeciętna, jednocześnie oświadczyła, że pozwany nie miał w tym czasie żadnych oszczędności, tylko żył z bieżących dochodów, a wspólny wyjazd w 2013r do W. na 4-5 dni pokryli razem. Dodatkowo wpłacała pieniądze na rachunek firmowy otrzymywane od jego klientów. Wiedzę o aktualnej sytuacji pozwanego, iż zajmuje się on nadal sprzedażą telefonów, posiadała od osób trzecich /k. 124-126/. Świadek U. O. posiadała ogólną wiedzę o sytuacji małoletniej i jej matki, potwierdziła, że dziecko ma zajęcia z angielskiego oraz spędzanie przez dziecko wakacji z rodziną z przyczyn finansowych i brak udziału pozwanego w bieżącym życiu dziecka /k. 123-124/. Świadek M. D. posiadała ogólną wiedzę o sytuacji pozwanego, jego problemach w spółce i zobowiązaniach, jednocześnie potwierdziła, że pozwany nadal zajmuje się sprzedażą i naprawą telefonów /k. 143-145/.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo jest częściowo zasadne.

Zgodnie z art. 133 § 1 i 3 krio: rodzice mają obowiązek świadczeń względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Zakres obowiązku alimentacyjnego zgodnie z art. 135 § 1 i 2 krio zależy z jednej strony od potrzeb osoby uprawnionej z drugiej zaś strony od możliwości zarobkowych i majątkowych osoby zobowiązanej. Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego.

Zmiana obowiązku alimentacyjnego, zgodnie z art. 138 krio, możliwa jest w razie zmiany stosunków tzn. wtedy, gdy zmianie ulegają uzasadnione potrzeby uprawnionego albo możliwości zarobkowe zobowiązanego. Zmiana taka musi jednak być istotna.

Od daty zawarcia ugody w przedmiocie alimentów upłynęło 8 lat. Od tego czasu bezspornie wzrosły koszty utrzymania małoletniej, która w dacie zawarcia ugody miała około 1,5 roku; aktualnie zaś ma 10 lat. Zdaniem Sądu koszty małoletniej podane przez jej matkę są zawyżone. W ocenie Sądu usprawiedliwione potrzeby małoletniej, które muszą

być adekwatne do możliwości zarobkowych i majątkowych jej rodziców, kształtują się na poziomie kwoty 2100 zł miesięcznie w tym: udział małoletniej w kosztach utrzymania mieszkania 1000 zł (2000 zł / 2 osoby), wyżywienia 400 zł, ubrań 200 zł, środków higienicznych 50 zł, korepetycji 240 zł (60 zł x 4), opłat szkolnych i wyprawki 100 zł, rozrywka i wypoczynek 100 zł. Obecnie małoletnia nie uczęszcza na inne zajęcia poza językiem angielskim, w szczególności nie uczęszcza na zajęcia z jazdy konnej i zajęcia ceramiczne.

W ocenie Sądu pozwany ma możliwości zarobkowe, żeby partycypować w kosztach utrzymania córki na poziomie kwoty 700 zł miesięcznie. Choć obecnie ma problemy w z związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, to należy zauważyć że sam traktuje je jako przejściowe i nadal swoją przyszłość zawodową wiąże z tą samą branżą. Świadczy o tym dbałość o spłacanie przez niego zobowiązań finansowych spółki oraz poszukiwanie nowego wspólnika do nowych inwestycji. Nie wykazał również, że jego problemy zdrowotne uniemożliwiają mu pracę, nie przedstawił żadnego zaświadczenia lekarskiego na tę okoliczności ani orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Dodatkowo jak potwierdzili świadkowie nadal zajmuje się sprzedażą i naprawą telefonów komórkowych. Zdaniem Sądu jego możliwości zarobkowe nie są niższe niż jego dochody wykazane w PIT za 2013 rok z którego wynika, że średni miesięczny dochód pozwanego wynosił w 2013 roku 4 591,56 zł (55 098,66 zł/ 12 miesięcy). Tym samym jego możliwości zarobkowe są wyższe niż w dacie zawierania ugody sądowej, zarabiał wówczas dorywczo około 1000 zł. Niemniej jednak z uwagi na fakt, iż na pozwanym ciąży obowiązek alimentacyjny na jeszcze dwoje dzieci w łącznej kwocie 1600 zł, należy uznać iż kwota 700 zł stanowi górną granicę jego możliwości, a żądana kwota 2200 zł miesięcznie jest za wysoka. Choć pozwany prowadzi od lat działalność gospodarczą, to biorąc pod uwagę znaczną konkurencję na rynku w branży sprzedaży i napraw telefonów komórkowych, należy uznać, iż dochody z tej działalności pozwalają mu na utrzymanie jedynie przeciętnej stopy życiowej i zaspokojenie bieżących potrzeb, o czym świadczy również fakt iż pozwany nie posiada majątku i oszczędności.

W ocenie Sądu przedstawicielka powinna pokrywać koszty utrzymania córki z pozostałym zakresie. Sąd ocenia obecnie dochody przedstawicielki ustawowej co najmniej na poziomie kwoty 3 000- 4 000 zł (tyle zarabiała kiedy prowadziła zaplecze gastronomiczne w Teatrze Polskim). Sytuacja finansowa przedstawicielki ustawowej aktualnie jest również lepsza niż w dacie zawierania ugody sądowej (przebywała wówczas na urlopie wychowawczym, nie zarabiała). Choć to przedstawicielka ustawowa pełni codzienną opieką nad dzieckiem, a pozwany ma z córką sporadyczny kontakt, to z uwagi na porównywalne możliwości zarobkowe rodziców i fakt, iż pozwany posiada łącznie troje dzieci na utrzymaniu w przeciwieństwie do przedstawicielki ustawowej, która utrzymuje tylko małoletnią powódkę, udział finansowy matki w utrzymaniu dziecka winien być wyższy.

Biorąc powyższe okoliczności pod uwagę Sąd na podstawie art. 133 § 1 i 3 krio, art. 135 § 1 i 2 krio oraz art. 138 krio orzekł jak w sentencji.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2014.1025 z późn. zm). Koszty zastępstwa procesowego ustalono na podstawie § 6 pkt. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013. 490). Rygor natychmiastowej wykonalności nadano w myśl art. 333 §1 pkt 1 k.p.c.

SSR Agnieszka Albera-Biernat